18/12/2018

“Μιλώντας με τα παιδιά μας”

/ Ενορίες

Διοργανώθηκε η τρίτη κατά σειρά συζήτηση στο Πνευματικό Κέντρο του Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς, την Κυριακή 16 Δεκεμβρίου, στο πλαίσιο του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...»με την ευκαιρία της εκδόσεως του βιβλίου «Μιλώντας με τα παιδιά μας για όλα...», από τις εκδόσεις «Αρχονταρίκι».

Στην εκδήλωση συμμετείχαν εκ των συγγραφέων του τόμου ο κ. Δημήτρης Καραβασίλης, Γυμνασιάρχης, Συγγραφέας που ανέπτυξε το θέμα «Φιλία: Από την αλάνα στο διαδίκτυο», ο κ. Δημήτρης Κούκης**,** Παιδοψυχολόγος, Ψυχοθεραπευτής, που μίλησε για την «Ψυχογενή ανορεξία: Μία οικογενειακή διαταραχή», ο κ. Ηλίας Λιαμής, Θεολόγος, Μουσικολόγος και Συγγραφέας, που παρουσίασε το θέμα «Μια διαθήκη που ανοίχτηκε πρόωρα» και ο κ**.** Δημήτρης Καραγιάννης, Παιδοψυχίατρος, Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου, που μίλησε με θέμα «Η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στα πλαίσια της οικογένειας».

Κατά τη διάρκεια της εκδηλώσεως λειτούργησε τμήμα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών.

Δημήτρης Καραβασίλης

Μιλώντας για την φιλία, ο κ. Καραβασίλης τόνισε ότι η φιλία έχει να κάνει κυρίως με νεανικές ψυχές, ανεξαρτήτου ηλικίας. Όσοι μεγάλωσαν και έπαιξαν στις αλάνες, έχουν διαμορφώσει μια συγκεκριμένη προσωπικότητα και έναν συγκεκριμένο χαρακτήρα, που σμιλεύεται σε αυτές, κυρίως στο ποδόσφαιρο.

Το ποδόσφαιρο τότε είχε τους κανόνες του. Όποιος είχε την μπάλα, ήταν ο αρχηγός, ενώ όποιος δεν ήξερε μπάλα καθόταν στην άμυνα, κοκ.

Μέσα σε αυτήν την ολότητα, οι σχέσεις των παιδιών σμιλεύονταν και γίνονταν δυνατές και αληθινές. Μάθαιναν τα παιδιά να συνεργάζονται και να επικοινωνούν μεταξύ τους.

Η επαφή ερχόταν μέσα από το παιχνίδι. Η λέξη φίλος, ήταν κατάκτηση τότε και η φιλία είχε κτιστεί μέσα στις σχέσεις της αλάνας.

«*Με το πέρασμα του χρόνου, οι αλάνες όλο και λιγόστευαν. Τα παιδιά, όλο και μαζεύονταν στα σπίτια τους. Και οι γειτονιές άλλαξαν.*

Τα παιδιά μαζεύτηκαν στα σπίτια τους, αναζητώντας όμως αυτό που ήταν μέσα στην ψυχή τους, δηλαδή το παιχνίδι. Έπρεπε τα παιδιά να βρουν διέξοδο».

Κι έτσι την διέξοδο την έδωσε η οθόνη του υπολογιστή. Το ίντερνετ που προσπαθεί να αντικαταστήσει το παιχνίδι της γειτονιάς, τα κατάφερε.

Η φιλία στην αλάνα ήταν διαφορετική από την φιλία στο ίντερνετ και το facebook, συνέχισε. Το παιδί σήμερα αναζητάει φιλία από κάποιον που δεν ξέρει ποιος είναι.

«*Χρειάζεται να οικοδομηθεί μια αμοιβαία σχέση εμπιστοσύνης γονέων και παιδιών. Το αίτημα φιλίας είναι μια κραυγή και προς τους μεγαλύτερους. Ζητάνε την φιλία τους. Κι αυτοί πρέπει να τους απαντήσουν, να κάνουν αποδοχή στη γλώσσα τους*».

Δημήτρης Κούκης

Η ψυχογενής ανορεξία, που ήταν το θέμα του κ. Κούκη, αποτελεί μία από τις πιο σοβαρές και πολύπλοκες ψυχιατρικές διαταραχές.

Ο εκούσιος περιορισμός της τροφής και η ανυποχώρητη επιδίωξη της λεπτότητας του σώματος συνδυάζονται πάντα με την άρνηση αναγνώρισης της παθολογίας και την πεισματική αντίσταση σε κάθε βοήθεια.

Εμφανίζεται έτσι, ένα ευρύ φάσμα σωματικών και ιατρικών προβλημάτων, ενώ η ανεπιτυχής αντιμετώπιση της διαταραχής οδηγεί σε χρόνιες αναπηρικές καταστάσεις ή και στο θάνατο.

«*Τα αποτελέσματα των μελετών για την αιτιολογία της ψυχογενούς ανορεξίας αναδεικνύουν την πολυπαραγοντική φύση της. Οι βιολογικοί παράγοντες φαίνεται να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για την εμφάνιση της διαταραχής , όπως και η προσωπικότητα και το ψυχολογικό κλίμα της οικογένειας αποτελούν τους ψυχοκοινωνικούς παράγοντες που σχετίζονται με το αυξημένο άγχος του γενετικά ευάλωτου κοριτσιού και η αυξημένη πολιτισμική πίεση στις δυτικές κοινωνίες που προβάλει την εικόνα της κοπέλας με χαμηλό βάρος*».

Η θεραπευτική πράξη δείχνει ξεκάθαρα ότι δυσλειτουργικές οικογενειακές σχέσεις ωθούν σε εκδήλωση διαταραχών στην πρόσληψη της τροφής. Οι περισσότερες ανορεκτικές ασθενείς περιγράφουν τις μεν μητέρες τους, ως υπερεμπλεγμένες, υπερπροστατευτικές και δίχως σαφή διαχωριστικά όρια μεταξύ του εαυτού τους και της κόρης τους.

Τους δε πατέρες τους, ως ψυχρούς κι απόμακρους, όχι απαραίτητα ως σωματική υπόσταση, αλλά συναισθηματικά, στον τρόπο που εμπλέκονται στην οικογένεια και στις αποφάσεις της.

Γενικότερα οι οικογένειες με ανορεκτικό μέλος περιγράφονται, ως δυσλειτουργικές και άκαμπτες, με σαφή δυσκολία επίλυσης των συγκρούσεων και με σταθερά διαταραγμένες οικογενειακές σχέσεις.

«*Μία κοπέλα που αφήνει τον εαυτό της να παραδοθεί στη νευρική ανορεξία δεν το κάνει από έγνοια για το σώμα της. Η αιτία πηγάζει κυρίως από την ίδια της την οικογένεια, στην οποία επιδιώκει να περάσει ένα μήνυμα. Θυσιάζεται ψυχολογικά, αλλά και σωματικά, πληγώνεται, για να μην πληγώσει.*

Οι σκέψεις και οι συμπεριφορές του θανάτου είναι ευθέως ανάλογες με το ποσό της αβίωτης ζωής της. Και ίσως τελικώς το ανορεκτικό παιχνίδι του θανάτου είναι αυτό που μπορεί να την σώσει και να της χαρίσει νέα ζωή».

Η ανορεκτική κοπέλα, μέσα σε μία υπερπροστατευτική και καταπιεστική οικογένεια, επαναστατεί κι αντιδρά, χρησιμοποιώντας το μοναδικό πράγμα που οι άλλοι δε μπορούν να χειριστούν: το σώμα και την τροφή της. Επιτρέπει στο σώμα και την ψυχή της να νοσήσει, προκειμένου να τραβήξει την προσοχή των γύρω της.

Η ανορεξία εκφράζει την προβληματική και την παθολογία της οικογένειας,

προσφέροντας αλλαγή, χωρίς αλλαγή.
Συνεπώς οφείλουμε να αναφερόμαστε σε «ανορεκτικές οικογένειες» κι όχι σε «ανορεκτικές κοπέλες».

Η συστημική ψυχοθεραπεία προσπαθεί να δει την ανορεξία στα ευρύτερα πλαίσια μέσα στα οποία αυτή εμφανίζεται. Και η οικογένεια αποτελεί το βασικότερο πλαίσιο – σύστημα.

«*Όταν μια ανορεκτική οικογένεια έρχεται για θεραπεία, οι γονείς και τα αδέλφια της έφηβης θεωρούν, ότι απλώς την συνοδεύουν στον ειδικό. Είναι πεπεισμένοι, πως όλα εξελίσσονται λάθος για αυτό το παιδί. Έχουν δοκιμάσει τα πάντα (την επίπληξη, την τιμωρία, το καλόπιασμα, την απειλή,) και νιώθουν απογοητευμένοι και δύσπιστοι για κάθε ενδεχόμενη λύση.*

Προσδοκούν απλώς από το θεραπευτή να δουλέψει αποκλειστικά με την ανορεκτική έφηβη, προκειμένου να επιστρέψει η ευτυχισμένη οικογενειακή ζωή στο σπίτι τους».

Στην οικογενειακή θεραπεία, ωστόσο, σημείωσε ο κ. Κούκης, εξηγούμε ξεκάθαρα, πως ένα ανορεκτικό παιδί είναι μέρος ενός ευρύτερου συστήματος. Και ο πιο θεραπευτικός τρόπος για να απαλλαγεί η οικογένεια από τα ανορεκτικά συμπτώματα, είναι να αλλάξουν τα οικογενειακά πρότυπα που τα διατηρούν.

Η οικογένεια μπορεί να απεικονιστεί με ένα δέντρο και τα παιδιά της, ως καρποί αυτού του δέντρου. Το ανορεκτικό μέλος συμβολικά, αλλά και πρακτικά, ως ένας καρπός δέντρου, δείχνει να ξεραίνεται, καθώς οι χυμοί του απορροφώνται από το ίδιο το δέντρο, που το είχε νωρίτερα τροφοδοτήσει.
Η ανορεκτική έφηβη βουλιάζει σε μία αυτοδημιούργητη μιζέρια και χάνει την ελευθερία της. Πολύ νωρίτερα όμως έχει χάσει τη δυνατότητα να επιθυμεί. Και η απουσία επιθυμίας στον άνθρωπο αποτελεί βαθιά οντολογική αναπηρία και οδηγεί σε υπαρξιακό κενό.

«*Η ευχαριστιακή στάση στη ζωή της ανορεκτικής έφηβης χάνεται, αφού πρώτα χάθηκε η επιθυμία για την ίδια τη ζωή. Αισθάνεται βαθιά μέσα της την αδικία και τελικώς καταστρέφει την ίδια τη ζωή της, καθηλωμένη σε μία συνεχώς αυξανόμενη αδυναμία να χαρεί.*

Η υπαρξιακή στάση ζωής ταυτίζεται με την ελευθερία και καλεί τον καθένα μας σε μία σταθερά ευχαριστιακή προσωπική πορεία».

Ηλίας Λιαμής

Ο κ. Λιαμής στην παρέμβαση του, αναφέρθηκε στην συμμετοχή του στον τόμο με το κείμενο «Μια διαθήκη που ανοίχτηκε πρόωρα» και περιέγραψε τους χαρακτήρες της ιστορίας στην οποία αναφέρεται.

Ενώ, μιλώντας συνολικά για την έκδοση του βιβλίου, σημείωσε:

«Το μυστικό του βιβλίου κρύβεται στο «μας» και όχι στο «όλα». Αν αληθινά μας νοιάζει, όχι να προεκτείνουμε την ύπαρξη μας στους επόμενους, αλλά αν θα βελτιωθεί η ύπαρξη μας στο όνομα των επομένων.

Εάν αποφασίσουμε, ότι έχουμε πολλά να γευτούμε ακόμη στη ζωή, κοιτάζοντας με περηφάνια και αγάπη τους επόμενους, τότε θα αναζητήσουμε τους νέους τρόπους που είναι πλέον διαδεδομένοι για να επικοινωνήσουμε μαζί τους.

Να εκτιμήσουμε το βιβλίο ως ένα εργαλείο και ως υποψία ότι συμβαίνουν δύσκολα, αλλά υπέροχα πράγματα, που δεν θα μας αφήσουν σε αυτήν την ζωή να πλήξουμε».

Δημήτρης Καραγιάννης

Μιλώντας για την σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στο πλαίσιο της οικογένειας, ο κ. Καραγιάννης παρατήρησε, πως πριν συναντήσουμε τα παιδιά μας, να εξετάσουμε το δικό μας βλέμμα που πηγαίνει να τους συναντήσει, τι θέλει να τους πει, πως τους κοιτάζει, κι αν είναι για να τους συμβουλεύσει ή για να τους αναδείξει.

Κι αναρωτήθηκε στη συνέχεια: Γίνεται σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στα πλαίσια της οικογένειας; Το πως υπάρχουμε στα πλαίσια της συντροφικής μας σχέσης, ή το πως δεν υπάρχουμε, επηρεάζει το τι βλέπουν τα παιδιά; Εάν δεν μιλάνε καθόλου γι’ αυτό το θέμα, είναι σεξουαλική διαπαιδαγώγηση;

Και απαντώντας σημείωσε:

«Δεν υπάρχει «μη μήνυμα». Υπάρχει πάντα μια διαπαιδαγώγηση η οποία εμπεριέχει διαφορετικά στοιχεία, ανάλογα με τις εποχές κι ανάλογα με τους ανθρώπους, που είναι οι γονείς.

Η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση δεν είναι απλώς κάποιες ανατομικές πληροφορίες γύρω από τα γεννητικά όργανα ή γύρω από την σεξουαλικότητα. Είναι ένας τρόπος ζωής στον οποίο μπορείς και υπάρχεις και σχετίζεσαι.

Δεν υπάρχει περίπτωση να μην υπάρχει σεξουαλική διαπαιδαγώγηση. Το ερώτημα είναι τι είδους και ποια στοιχεία περιλαμβάνει».